

Od studenta do lidera: Alumni iskustva

Fakultet
ZA MENADŽMENT
HERCEG NOVI

MENADŽER

Mirza Krčić-Izazovi studija kao put ka uspjehu

Naši alumni
Str. 16

VPMC Regionalni Marketing Challenge

Srebrna medalja za naše studente!
Str. 41

NIKŠIĆ DO EVROPSKE PRIJESTONICE KULTURE

Savjeti za mlade preduzetnike
Str. 19

Girls in science club

Girls in Science Club – Podrška
rodnoj ravnopravnosti u nauci i
istraživanju

Str. 23

Konya, Turska | Erasmus+ HAWKING projekt

Str. 32

Erasmus+ razmjena

Tri mjeseca u Ljubljani:
Katarinino Erasmus+ iskustvo
Str. 29

Decembar 2025.

SADRŽAJ

01

NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijska 2025/2026 godina
Riječ Parlamenta o novom broju

02

AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Humanitarna akcija „Torta za
osmjeH“ - Dječiji dom „Mladost“
Bijela

03

PERSPEKTIVE I IZAZOVI

Uloga i iskustva
profesorice Mamule u
obrazovanju i
menadžmentu

04

„ENERGETSKA EFIKASNOST, ODRŽIVA GRADNJA I ENERGETSKI MENADŽMENT U SAVLADAVANJU IZAZOVA SAVREMENOG DOBA “

05

ALUMNI PRIČA

Uspješni studenti- intervju sa
Mirzom Krcićem

06

NIKŠIĆ DO EVROPSKE PRIJESTONICE KULTURE

Put otvorenosti, kulture i
zajedništva

07

STUDENTSKI ŽIVOT

Coast konferencija

08

GIRLS IN SCIENCE CLUB

Podrška i osnaživanje budućih
naučnica kroz Girls in Science
klub

09

POSJETA KINESKOG AMBASADORA

Kineski ambasador otvorio
vrata za nastavak saradnje sa
Fakultetom za menadžment.

11

ERASMUS+ RAZMJENA

Otključavanje globalnih prilika
kroz Erasmus+ akademsku
razmjenu.

13

KONYA, TURSKA | ERASMUS+ HAWKING PROJEKT

Transnational Project
Meeting

15

ODRŽAN KICK OFF SASTANAK POVODOM ERASMUS+ PROJEKTA GEAR

17

“MATURIRANJE” STUDENATA

Proslava završetka studija i
novih početaka za naše studente.

10

SUSTAINABLE BYTE

Fakultet za menadžment Herceg
Novi pokreće projekat
„SustainaBite: 3D štampanje hrane
za lokalnu održivost“

12

LJUBLJANA SCHOOL OF BUSINESS ZA #EECME KONFERENCIJU 2025.

Interaktivna radionica

14

V PMC REGIONALNI MARKETING CHALLENGE

Srebrna medalja za naše
studente!

16

GRADSKA MUZIKA I MAŽORETKE HERCEG NOVI

U NOVOM BROJU ČITAJTE O AKTUELNIM DEŠAVANJIMA NA FAKULTETU ZA MENADŽMENT HERCEG NOVI...

Poštovani čitaoci i poklonici pisane riječi pred Vama je šesti broj studentskog časopisa Menadžer.

Nakon nekoliko godina pauze, sa velikim zadovoljstvom ponovo pokrećemo izradu studentskog časopisa našeg fakulteta! Ovaj broj predstavlja rezultat zajedničkog truda, kreativnosti i entuzijazma naših studenata i profesora, kao i podrške svih onih koji su vjerovali u značaj studentskog glasa i izražavanja.

Ponosni smo na sve što smo do sada postigli – na ideje koje su prerasle u konkretne projekte, na saradnju i timski duh koji je kroz cijeli proces bio temelj našeg rada. Ovaj časopis je dokaz da zajedništvo, volja i ljubav prema onome što radimo mogu donijeti izvanredne rezultate.

Zahvaljujemo se svima koji su dali svoj doprinos – bilo kroz tekst, dizajn, organizaciju ili jednostavno kroz riječi podrške. Nadamo se da ćete uživati u čitanju, otkrivanju priča i ideja koje smo sa pažnjom pripremili i da će vas ovaj broj časopisa inspirisati da i sami postanete dio budućih izdanja.

UREDNIK STUDENTSKOG ČASOPISA

KATARINA JABLAN

Fakultet
ZA MENADŽMENT
HERCEG NOVI

U ovom broju započinjemo putovanje kroz uspomene, iskustva i priče onih koji su nekada sjedili u istim klupama kao i mi, ali su danas širom svijeta ostavili svoj trag. Glavna tema ovogodišnjeg broja je Alumni – bivši studenti, diplomci i prijatelji naše zajednice koji su svojim putem inspirisali nove generacije.

Alumni su više od bivših učenika – oni su priče o uspjehu, izazovima i snovima koji su postali stvarnost. Kroz njihove priče, upoznajemo svijet izvan zidova Fakulteta, učimo kako se izazovi pretvaraju u prilike, a snovi u stvarnost. U ovom broju ćemo upoznati neke od njih, čuti njihove savjete i iskustva, te otkriti kako su izgradili svoje putove nakon završetka školovanja.

Alumni mreža je most između prošlosti i budućnosti – zajednica koja se ne prekida sa diplomom, već nastavlja da inspiriše, povezuje i podržava.

U okviru ovog broja, čitaoci će imati priliku da zavire u inspirativne priče o uspješnim studentima i alumnistima, uključujući intervju sa Mirzom Krcićem. Pored toga, biće predstavljeni i drugi važni segmenti studentskog života, edukacije, izazova i budućih perspektiva, sa detaljima o projektima, konferencijama i inicijativama poput *Girls in Science* kluba, čiji će sadržaji pružiti uvid u širok spektar zanimljivosti i znanja koje će čitaoci moći da otkriju.

NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Studijske 2025/26 godine glasanjem studenata izabrani su novi članovi Studentskog parlamenta. Tijela Studentskog parlamenta su:

- Predsjednik
- Studentski povjerenik na Fakultetu
- Studentska vijeća godina
- Studentski povjerenik vijeća godine

Predstavnici za tijela Studentskog parlamenta za 2025/26. studijsku godinu su:

- Predsjednik Parlamenta, Miodrag Jablan, V godina, po automatizmu je i član Upravnog odbora Fakulteta.
- Studentski povjerenik na Fakultetu, Mirjana Lijanić, III godina, po automatizmu je i član Vijeća Fakulteta
- Član Studentskog parlamenta, Kirill Zenov, I godina, nadležan je za saradnju sa studentskim organizacijama, a ima i funkciju koordinatora za saradnju sa studentskim organizacijama,
- Član Studentskog parlamenta, Katarina Jablan, II godina, nadležna je za međunarodnu saradnju i razmjenu studenata, a ima i funkciju koordinatora za međunarodnu saradnju,
- Član Studentskog parlamenta, Igor Baltić, IV godina, nadležan je za koordinaciju rada studentskih vijeća godine i saradnju sa studentskim organizacijama koje djeluju na Fakultetu, a ima i funkciju koordinatora za studentska vijeća godine.

Fakultet
ZA MENADŽMENT
HERCEG NOVI

AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA

Fakultet za menadžment Herceg Novi i ove godine sa zadovoljstvom je učestvovao u humanitarnoj akciji „Torta za osmijeh“, koja je održana u nedjelju, 2. marta 2025. godine u 15 časova u prostorijama Dječijeg doma „Mladost“ u Bijeloj.

U Dječijem domu „Mladost“ Bijela održana je 22. akcija „Torta za osmijeh“, u organizaciji NVO „Omladinski centar Herceg Novi“. U ovoj toploj i humanitarnoj manifestaciji učestvovali su brojni donatori iz Crne Gore, kao i dugogodišnji prijatelji iz regiona.

Prikupljeno je preko 100 torti, koje su unijele radost i osmijehe na lica mališana.

Predstavnici Fakulteta za menadžment Herceg Novi pokazali su još jednom da humanost, empatija i društvena odgovornost predstavljaju neodvojiv dio naše akademske zajednice. Učešćem u ovoj akciji, studenti i profesori zajedno su doprinijeli stvaranju dana ispunjenog srećom, druženjem i osjećajem zajedništva.

PERSPEKTIVE I IZAZOVI

INTERVJU SA TATJANOM MAMULOM NIKOLIĆ

U ovom intervjuu s Tatjanom Mamulom Nikolić, renomiranim profesorcom i istraživačicom, pratimo njezin impresivan profesionalni put – od završetka Ekonomskog fakulteta u Zagrebu i doktorata s FON-a u Beogradu, preko više od dvadeset godina rada u marketingu i menadžmentu kao direktor regionalne istraživačke firme za Balkan, do današnje sinteze akademskog rada, koučinga i inovativnih projekata. Radoznalost prema ljudskom ponašanju, motivacijama, odlukama i skrivenom potencijalu pojedinaca vodila ju je ka spoju poslovne prakse s obrazovanjem, gdje naglašava reinovaciju i kontinuirano učenje u eri brzih promjena i AI tehnologija. Ovaj razgovor otkriva njezina aktualna istraživanja o AI-u u oglašavanju i nastavi, savjete za studente o growth mindsetu te viziju adaptivnog, humanocentričnog obrazovanja budućnosti.

Možete li nam ukratko ispričati kako je izgledao Vaš profesionalni put do pozicije na kojoj ste danas?

Na mom profesionalnom putu uvek me vodila radoznalost i istraživački pristup. Završila sam Ekonomski fakultet u Zagrebu, gde sam studirala i žurnalistiku, a doktorirala sam na menadžmentu na FON-u u Beogradu. Karijeru sam započela u marketingu i menadžmentu, gde sam kroz rad sa kompanijama otkrila koliko me inspiriše ljudsko ponašanje, proces donošenja odluka i potencijal koji svaki pojedinac nosi u sebi.

Što Vas je motivisalo da se bavite upravo ovom naučnom/stručnom oblasti?

Marketing, menadžment i koučing su oblasti u kojima se teorija pretvara u praksu, a praksa u lični rast. Privlače me teme koje se bave razumevanjem čoveka: njegove potrebe, motivacije, proces donošenja odluka i emocije. Završila sam kurseve koji se bave treningom zaposlenih u firmama kao što je CEFÉ program, ILO Grow Your Business koji su akcionog karaktera, primena u firmama. Iako živimo i radimo u vremenu veštačke inteligencije, dronova, algoritama, društvenih mreža, mašinskog učenja i dalje najvažniju ulogu ima odnos čoveka prema čoveku. To je prostor u kojem moje ključne vrednosti kao što su sloboda, poverenje i transparentnost dolaze do izražaja.

U koučingu posebno vidim mogućnost da podržim druge da „odu jedan korak dalje“, da otkriju sopstvene uvide i izgrade unutrašnju snagu. Upravo ta kombinacija radoznalosti, istraživačkog duha i vere u ljudski potencijal motiviše me da doprinosim ovoj oblasti, kao i pozitivan fidbek svih onih koji prolaze kroz promene i dodaju novu vrednost svojim životima i svojoj ekosredini.

Na čemu trenutno radite kada je riječ o istraživanjima ili projektima?

Trenutno radim na dva istraživačka projekta. Prvi se odnosi na stavove i zadovoljstvo potrošača u vezi sa korišćenjem AI-personalizovanog digitalnog oglašavanja, analizirajući podatke prikupljene tokom 2025. na uzorku iz Srbije i BiH. Drugi projekat istražuje primenu AI u nastavi među akademskim radnicima u Srbiji sa posebnim fokusom na otpor, izazove i rodne razlike u prihvatanju AI u nastavi i radu sa studentima.

U prethodnih nekoliko godina fokus mog istraživačkog rada bio je na izdavanju tri knjige: Ponašanje nove generacije potrošača i lidera, Reinovacija poslovanja i Reintegracija poslovanja (a sve u okviru edicije Živeti sa cunamijem, Kako napredovati na telasima promena), koja se bavi mindsetom, skillsetom i toolsetom za potrebe upravljanja promenama, i još važnije daje alate i primere iz realnog poslovanja.

U praksi radim sa liderima i timovima kroz koučing projekte, gde je fokus na unutrašnjim resursima: samosvesti, odgovornosti, otpornosti na promene i razvoju leaderskih kompetencija. Podržavam ih da razviju sposobnost reinovacije i ponovnog osmišljavanja sebe i svojih strategija u skladu sa brzim promenama.

Priča se da je Nan-ina, japanskog učitelja zena, posetio profesor sa zapada kako bi nešto saznao o učenju te praktične veštine. Učitelj zena, u skladu sa prastarom ceremonijom poslužio je čaj. Napunivši šoljicu svog gosta, učitelj je nastavio sipati čaj. Profesor, kada više nije mogao gledati kako se čaj preliva iz tanjirića, reče: „Puna je, više ne može stati.“ „Kao ova šoljica čaja, tako si i ti pun pretpostavki i uverenja. Ne mogu te naučiti zenu ako pre toga nisi spreman isprazniti svoju šolju,” reče mu Nan-in.

O NASTAVI I STUDENTIMA

Što smatrate najvažnijim što studenti trebaju ponijeti iz Vašeg predmeta?

Želim da studenti shvate da znanje nije cilj već alat za donošenje odluka, lični rast i reinovaciju. Najvažnije mi je da razviju kritičko mišljenje, radoznalost i hrabrost da postave pitanje „Zašto?”. Moć preispitivanja je osnova svakog ljudskog napretka, rekla je Indira Ghandi.

Ako iz mojih predmeta ponesu spremnost da kontinuirano uče, više samopouzdanja u sopstvene odluke i odgovornost prema sopstvenom razvoju, smatram da smo svi zajedno postigli suštinu odgovornog obrazovanja.

Postoji li neki savjet koji biste željeli da ste i sami dobili dok ste bili studentica? Šta biste poručili mladoj sebi?

Poručila bih ono što danas govorim i studentima: da se vrednost ne meri samo rezultatima, već integritetom, odnosima i spremnošću da učimo iz grešaka. I možda najvažnije da negujem „growth mindset” i okružim se ljudima koji hrane moju radoznalost i šire moje horizonte.

Kako se generacije studenata mijenjaju i što današnje studente izdvaja?

Predstavnici savremene generacije studenata u koje ubrajam predstavnike Z generacije imaju neverovatnu sposobnost brzog učenja, prilagođavanja i digitalne snalažljivosti. Inspirišu me njihovi „aha” momenti, otvorenost da pokušaju, pogreše, ustanu i nastave.

Njihova rezilijentnost i potreba za svrhom izdvajaju ih u odnosu na prethodne generacije. Kao što Harari kaže: „Zaboravite programiranje jer najbolja veština koju možete naučiti decu je reinovacija.” Mi kao edukatori bi trebalo da ih podržimo i budemo primer.

O FAKULTETU I OBRAZOVANJU

Koji su najveći izazovi u visokom obrazovanju danas?

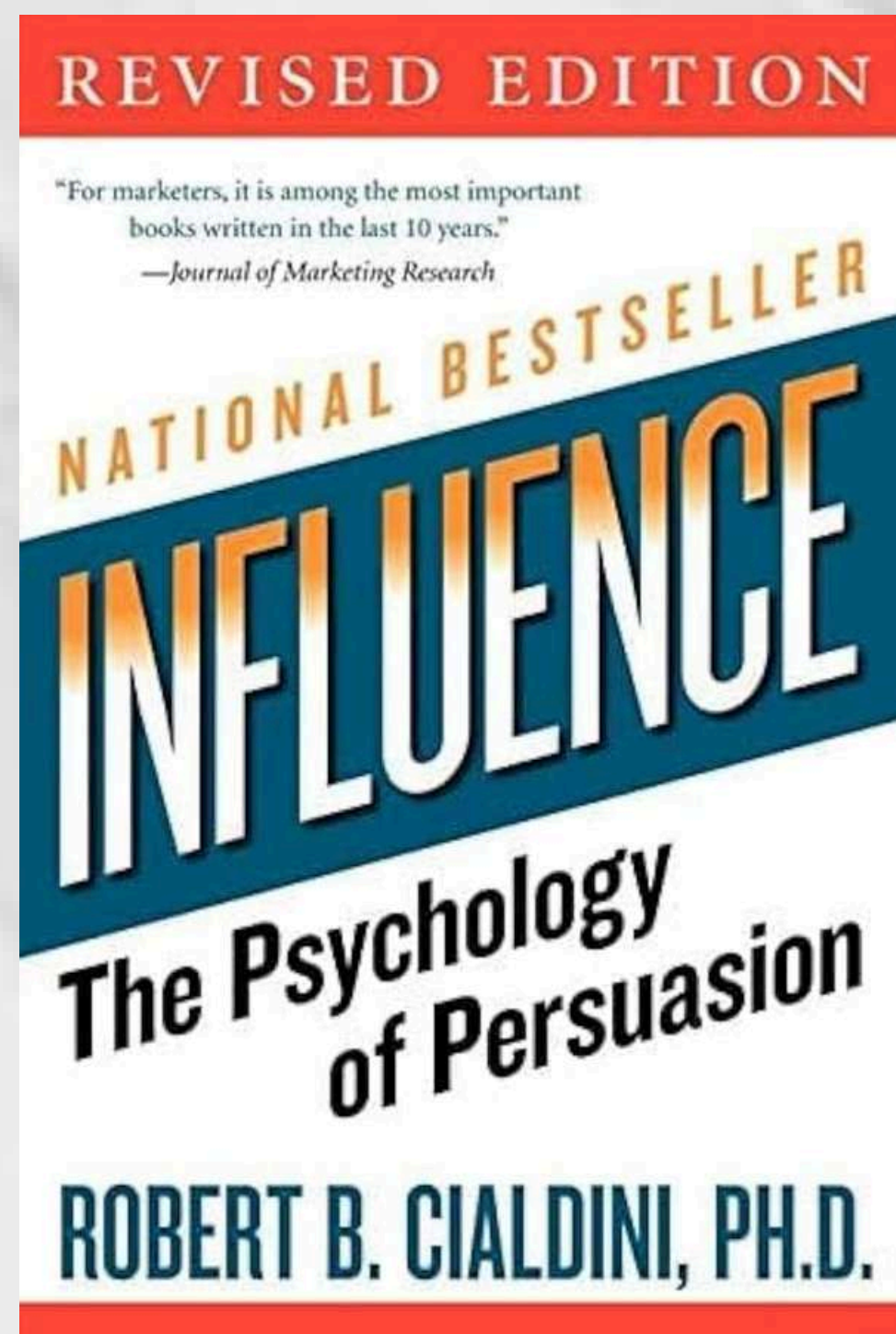
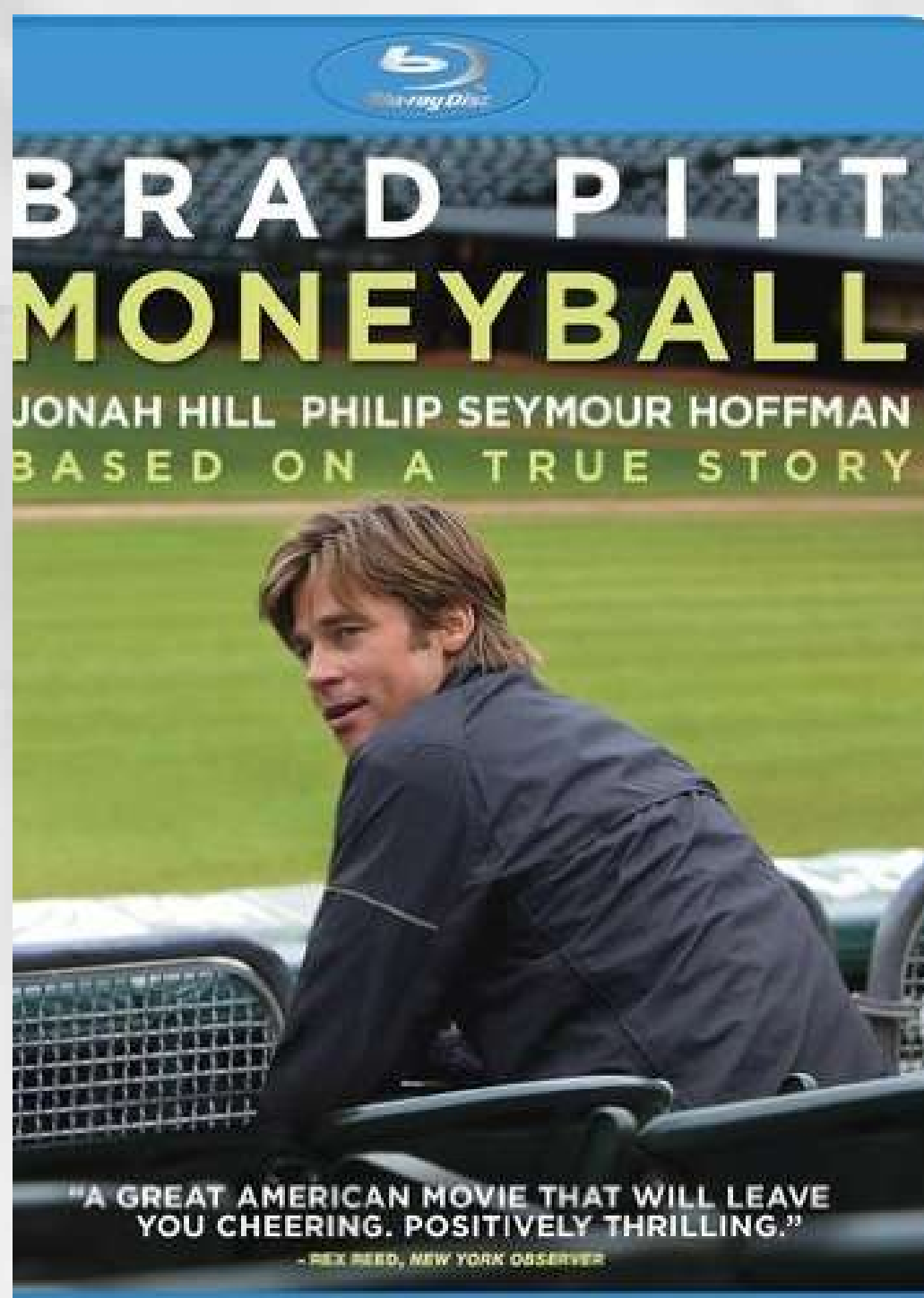
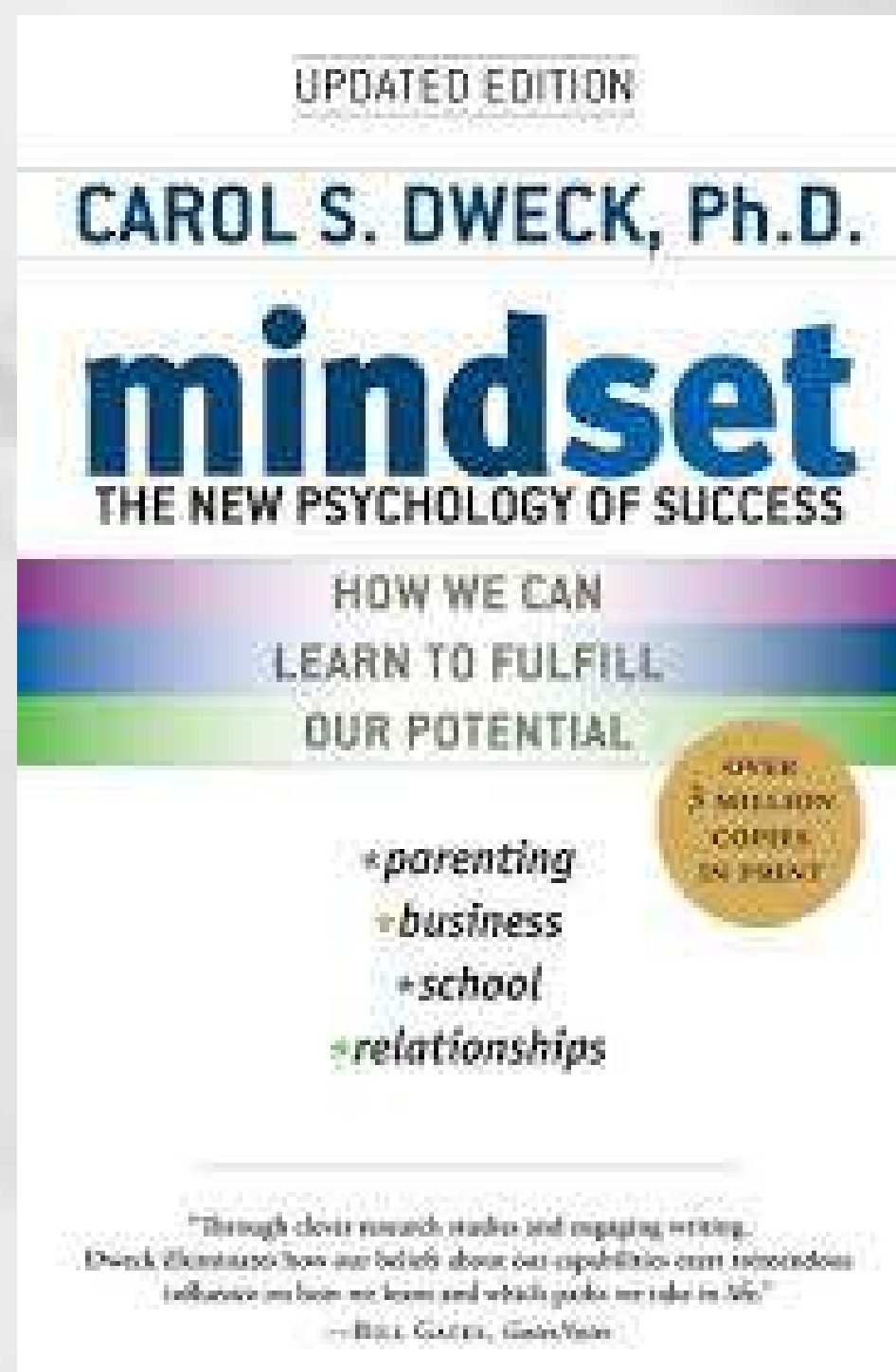
Najveći izazov je uskladiti se sa brzinom promena: personalizovano učenje, kritičko mišljenje, upotreba AI i razvoj kompetencija kao što su emocionalna inteligencija, kreativnost, interdisciplinarnost i adaptabilnost. Obrazovanje mora balansirati teoriju i praksu, tehnologiju i humanost, brzinu i kvalitet što je veliki izazov vremena u kom živimo. Obrazovanje bi trebalo da primeni alate reinovacije, da razvija potencijale i studenata i nastavnika.

Kako vidite budućnost obrazovanja u naredne 5 godina?

Vidim obrazovanje koje je adaptivno, ko-kreativno, iskustveno i duboko fokusirano na čoveka. AI će postati snažan alat, ali nikada zamena za profesore, mentore i koučeve koji podstiču refleksiju, svrhu i vrednosti kod studenata i klijenata.

Budućnost će zahtevati više saradnje, timskog rada, emocionalne inteligencije i samosvesti što su kompetencija koje se ne mogu automatizovati.

“Učionica za mene nije prostor za prenos znanja, već za osnaživanje. To je mesto gde se stvaraju uvidi, postavljaju izazovna pitanja i kreiraju prvi koraci promene.”

Imate li knjigu, film ili resurs koji biste preporučili studentima?

Preporučila bih:

- **Mindset — Carol Dweck**
- **Psychology of Persuasion - Robert Cialdini**
- **Moneyball, film**
- **You Tube: Simon Sinek, Daniel Pink, Brene Brown, Nadya Zhexembayeva**

A kao najvrednije resurse preporučujem svakodnevnu kratku refleksiju kao i umeće kreiranja opcija. To su najjednostavniji, a najmoćniji alati ličnog i profesionalnog i životnog razvoja.

Legenda prema kojoj je persijski sultan odlučio eliminisati dvojicu političkih protivnika kaže: znajući koliko voli svog konja, jedan od protivnika odluči da zaigra igru za svoj život i ponudi sultanu da njegovog četvoronožnog ljubimca, ako mu sultan poštedi život, nauči da leti u roku od godinu dana. Drugi osuđenik ga prezrivo pogleda: „Zar veruješ da ćeš na taj način da spaseš sebi život?” Na to mu prvi osuđenik odgovori: „Upornost bi se mogla isplatiti. Glupo je odustati jer imam čak četiri opcije: prva je da u sledećih godinu dana umre sultan, druga je da umrem ja, treća je da umre konj, a četvrta da tog konja stvarno naučim da leti”.

Pripremio:
Miodrag Jablan

„ENERGETSKA EFIKASNOST, ODRŽIVA GRADNJA I ENERGETSKI MENADŽMENT U SAVLADAVANJU IZAZOVA SAVREMENOG DOBA “– KAMP O ENERGETSKOJ EFIKASNOSTI I ODRŽIVOSTI (ZGRADA) 2024.

Zimski kamp 2024: Most između inovacija i održivosti

U srcu Herceg Novog, od 12. do 19. februara 2024. godine, Fakultet za menadžment pokrenuo je ambiciozni Zimski kamp pod nazivom „Energetska efikasnost, održiva gradnja i energetski menadžment u savladavanju izazova savremenog doba“. Namjenjen studentima i mladim profesionalcima, ovaj sedmodnevni program okupio je ograničen broj od 25 učesnika u prostorijama fakulteta. Pod rukovodstvom prof. dr Jovane Jovanović, rukovodioca projekta „Kamp o energetskej efikasnosti i održivosti zgrada 2024. god“, spoj predavanja, interaktivnih radionica i terenskih izleta pretvorio je teorijske koncepte u praktične alate za budućnost zelene ekonomije, podržan od strane Fonda za inovacije Crne Gore.

Bogat program: Od teorije do prakse

Svaki dan kampa bio je pažljivo osmišljen da gradi znanje korak po korak. Prvog dana, poslije svečanog otvaranja, učesnici su se upoznali s termovizijskom kamerom u građevinarstvu – praktičnom primjenom za sanaciju objekata, te nastavili su s bioklimatskom arhitekturom i solarnim energijama pod vodstvom mr Irena Rajković, a dan završili trendovima u enterijer dizajnu mr Tonje Ratić.

Drugi dan donio je revoluciju 3D štampe koju je predstavila prof. dr Milena Đukanović (Elektrotehnički fakultet predstavila biorazgradive materijale, dok je mr Miloš Jelovac vodio dvije radionice s 3D olovkama na temu pametnih gradova – od pravljenja elemenata do mehanizama, završavajući dokumentarnim filmom. Treći dan fokusirao se na energetske menadžment pa je prof. dr Svetlana Stevović govorila o globalnim rješenjima, a dr Ivan Stevović o OIE industriji.

U četvrtak su uslijedili predavanja o tržištu kapitala i procjeni nekretnina (prof. dr Siniša Kusovac), obrtu obnovljivih sredstava (prof. dr Nikša Grgurević) i radionici „Zeleni marketing“ mr Sanje Samardžić. Petog je dana prof. dr Suzana Koprivica osvijetlila održive tehnologije fundiranja, a prof. dr Jovana Jovanović evropske inicijative do 2030, uz radionicu „Mentalna ekologija“ Milene Živković (Ž-art).

Šestog dana slijedio je nezaboravan izlet u etno selo Žlijebi i Titovu vilu u Igalu, gdje su učesnici doživjeli spoj tradicije i modernog. Konačno, sedmi dan zapečatio je kamp diskusijama, dodjelom sertifikata, koktelom i DJ sesijom.

Inspirativna mreža predavača

Kamp su obogatile predavači sa Fakulteta za menadžment ali i iz zemlje i regiona, i to prof. dr Jovana Jovanović, rukovodilac projekta „Kamp o energetskej efikasnosti i održivosti zgrada 2024. god“, prof. dr Irena Petrušić, prof. dr Siniša Kusovac i prof. dr Nikša Grgurević; prof. dr Milena Dukanović i mr Miloš Jelovac; prof. dr Svetlana Stevović i dr Ivan Stevović; prof. dr Suzana Koprivica; mr Tonja Ratić; mr Irena Rajković; mr Sanja Samardžić te Milena Živković. Njihovo stručno znanje, nagrade poput BIG SEE Award i EXPO Dubai, inspirisali su mlade da razmišljaju globalno, a djeluju lokalno.

Nasljede za zelenu budućnost

Ovaj kamp nije bio samo događaj – bio je katalizator promjena. Učesnici su otišli sa sertifikatima, novim kontaktima i konkretnim vještinama neophodnim za energetske revolucije. Podrška Fonda za inovacije Crne Gore potvrdila je važnost ovakvih inicijativa u borbi protiv klimatskih izazova, ostavljajući FM HN kao jedan od ključnih centara za održivi razvoj u Crnoj Gori.

MIRZA KRČIĆ - IZAZOVI STUDIJA KAO PUT KA USPJEHU

Mirza Krčić nam u ovom broju otkriva kako je suočavanje sa izazovima tokom studija oblikovalo njegov pogled na život i karijeru. On ističe važnost učenja iz grešaka, balansiranja između obaveza i inspiracije izvan akademskog okruženja kao ključne faktore svog uspjeha.

Koji trenutak tokom studija vas je najviše promijenio kao osobu i zašto?

Budući da sam studije (više obrazovanje) završavao u tadašnjoj Saveznoj Republici Jugoslaviji, a istovremeno služio i vojni rok, spoj ta dva iskustva u istom periodu me je oblikovao kao osobu koja je kasnije lakše izlazila na kraj sa izazovima.

Kako ste se nosili s pritiskom očekivanja okoline i vlastitim ambicijama tokom studija?

Ambijent i vrijeme bili su takvi da nije bilo velikih očekivanja od okoline. Najviše je bilo do sopstvenih ambicija i potrebe za obrazovanjem kao pripremom za naredne životne izazove.

Da li je postojao neki neobičan ili neočekivan izazov koji vas je naučio važnu životnu lekciju?

S obzirom na to da su to bila turbulentna vremena, gotovo svaki dan nosio je neku vrstu životne lekcije. Kako sam se u tom periodu bavio javnim i društvenim životom, danas imam veliko iskustvo u rasuđivanju društveno-političkih prilika.

Kako je vaše iskustvo studiranja uticalo na vaš pogled na današnje društvene ili ekonomske prilike?

Na primjer, morao sam da naučim cijeli Carinski zakon Savezne Republike Jugoslavije napamet, a u tom periodu je taj isti zakon prestao da važi u Crnoj Gori, što je u praksi značilo da mi neće biti od koristi u profesionalnom angažmanu.

Koja je najveća greška koju ste napravili tokom studija i šta ste iz nje naučili?

Najveća greška je što sam nakon višeg obrazovanja napravio podužu pauzu, što je rezultiralo time da sam relativno kasno završio svoje visoko obrazovanje. To nikako ne savjetujem studentima – obaveze treba završavati na vrijeme.

Kako ste balansirali između akademskog života i privatnih interesa ili hobija?

Dosta dobro sam izlazio na kraj sa svojim privatnim obavezama i akademskim životom, jedino, kako sam već naglasio u prethodnom pitanju, nije sve išlo u predviđenim rokovima.

Da li ste tokom fakulteta razvili neku strast ili hobi koji i dalje pratite?

Pošto sam za vrijeme studija na predavanjima mnogo pisao (takvo je vrijeme bilo), i pored skripti bilo je potrebno voditi opširne bilješke, i danas koristim papir i olovku kao sredstvo za podsjetnik ili za pripremu poslovnog sastanka.

Na koji način tehnologija i moderni trendovi mijenjaju vašu struku i karijerni put?

Prihvatio sam savremeni način korišćenja tehnologije, jer jednostavno ne možete biti u korak sa vremenom niti rješavati probleme ako ne koristite modernu tehnologiju.

Koji vas film, knjiga ili osoba izvan akademije najviše inspiriše i zašto?

Inspirisao me je, a i danas me inspiriše, Domagoj Margaretić, koji na transparentan, a po njega i opasan način govori o društveno-političkim odnosima na prostoru bivše Jugoslavije. Njegova izlaganja, po mom mišljenju, mogu „otvoriti oči“ ljudima i pokazati kako se na ovaj način vlada i manipuliše ljudima.

Da možete poslati poruku svom mladem ja na početku fakulteta, šta bi to bilo?

Postoje ljudi koji znaju da znaju – takve osobe treba staviti ispred sebe. Postoje i oni koji ne znaju da znaju – njih treba probuditi. Ima i onih koji znaju da ne znaju – njih treba naučiti. A na kraju, postoje i oni koji ne znaju da ne znaju – tih se čuvajte i od takvih bježite, a takvih, nažalost, nije malo u današnje vrijeme.

Pripremila:
KATARINA JABLAN

NIKŠIĆ DO EVROPSKE PRIJESTONICE KULTURE

Nikšić je ostvario značajan međunarodni uspjeh osvojivši titulu Evropske prijestonice kulture 2030. godine, nakon što je u završnoj fazi konkursa nadmašio grad Lavov (Lviv). Ova titula dodijeljena je u kategoriji gradova iz zemalja članica EFTA/EEA, kao i zemalja kandidata ili potencijalnih kandidata za članstvo u Evropskoj uniji.

Odluka je saopštena 21. oktobra 2025. godine u Briselu, kada je predsjedavajuća nezavisnog panela eksperata za Evropske prijestonice kulture objavila da je Nikšić preporučen Evropskoj komisiji za nosioca ove prestižne titule u grupi gradova iz država koje nijesu članice EU. Time se Nikšić svrstao uz gradove koji su u prethodnim godinama nosili ovu titulu, poput Novog Sada (2022), Bodøa u Norveškoj (2024) i Skoplja, koje će tu ulogu imati 2028. godine.

Kandidatura Nikšića osmišljena je oko koncepta „otvorenog grada“, inspirisanog tradicionalnom vrijednošću čojstva. U vremenu obilježenom globalnim podjelama i društvenim izazovima, ovaj pristup naglašava značaj otvorenosti, solidarnosti i međusobnog poštovanja. Kulturni program planiran za 2030. godinu ima za cilj da kroz umjetnost, kreativnost i obrazovanje podstakne pozitivne društvene promjene, jačanje otpornosti zajednice i unapređenje kolektivnog blagostanja.

Proces izbora za Evropsku prijestonicu kulture odvija se kroz dvije faze. U početnoj fazi, panel od deset nezavisnih stručnjaka, koje imenuju relevantne institucije Evropske unije, razmatra prijave i bira gradove koji ulaze u uži izbor. U završnoj fazi, panel daje preporuku Evropskoj komisiji, koja na osnovu tog mišljenja donosi zvaničnu odluku o dodjeli titule.

Učešće gradova iz zemalja van Evropske unije u ovom programu ima poseban značaj, jer doprinosi jačanju kulturnih i društvenih veza između EU i njenih susjeda. Time se gradovima iz EFTA/EEA zemalja, kao i kandidatima i potencijalnim kandidatima za članstvo u EU, pruža prilika da aktivno učestvuju u evropskim kulturnim inicijativama, a već je najavljeno da će moći i da konkurišu i za titulu Evropske prijestonice kulture 2033. godine.

Tokom 2030. godine, Nikšić će ovu prestižnu titulu dijeliti sa gradom Leuvenom u Belgiji, kao i sa jednim gradom sa Kipra — Larnakom ili Lemesosom, čiji će izbor biti ozvaničen u decembru 2025. godine. Evropska komisija, u okviru programa Kreativna Evropa, može dodijeliti nagradu Melina Mercouri u iznosu od 1,5 miliona eura onim gradovima koji se posebno istaknu kvalitetom pripremnog procesa.

Inicijativa Evropske prijestonice kulture već decenijama ima snažan transformativni efekat na gradove domaćine. Ona doprinosi razvoju kulturne scene, povećanju turističke prepoznatljivosti i jačanju međunarodne saradnje, ali i podstiče socijalnu inkluziju i osjećaj zajedništva među građanima. Nedavne evaluacije Evropske unije potvrđuju da ovaj program ima dugoročne pozitivne efekte na lokalni i regionalni razvoj, čineći kulturu važnim pokretačem društvenih promjena.

Pripremio:
Miodrag Jablan

IV MEĐUNARODNA KONFERENCIJA COAST

Fakultet za menadžment Herceg Novi uspješno je organizovao IV Međunarodnu konferenciju o napretku u nauci i tehnologiji – COAST 2025 (International Conference on Advances in Science and Technology), koja je održana od 4. do 7. juna 2025. godine u Hunguest Hotelu Sun Resort u Herceg Novom. Konferencija je, po četvrti put zaredom, okupila brojne istraživače, akademske radnike i stručnjake iz zemlje i inostranstva, potvrđujući svoj kontinuitet i značaj u regionalnoj akademskoj zajednici.

COAST 2025 imala je izraženo interdisciplinarni karakter i bila je posvećena razmjeni znanja, iskustava i inovacija kroz širok spektar naučnih oblasti – od inženjerstva, tehnologije i informacionih sistema, preko prirodnih nauka, pa sve do društvenih, humanističkih i pravnih disciplina. Posebna pažnja posvećena je aktuelnim temama kao što su održivi razvoj, energetska efikasnost, cirkularna ekonomija, digitalna transformacija i obrazovanje u digitalnom dobu, uz nastojanje da se povežu teorijska istraživanja sa praktičnim izazovima savremenog društva.

Radovi i posteri učesnika prezentovani su u okviru tematskih sesija, panela i poster-sekcija, uz konstruktivne diskusije i komentare koji su doprinijeli unapređenju naučnog kvaliteta izloženih istraživanja. Učesnici su imali priliku da predstave rezultate svojih projekata, razmijene metodološka iskustva i uspostave kontakte za buduću saradnju, dok su moderator i recenzenti pružali stručne sugestije za dalji razvoj radova.

Pored bogatog naučnog programa, organizovan je i prateći društveni sadržaj, uključujući koktel dobrodošlice, svečanu gala večeru i organizovani turistički izlet, tokom kojih su učesnici mogli bolje da upoznaju Herceg Novi i Boku Kotorsku. Ove aktivnosti doprinijele su stvaranju prijatne atmosfere, jačanju mreže kontakata i podsticanju neformalnih razgovora koji često vode do novih zajedničkih projekata i partnerstava.

Zbornik abstrakata COAST konferencije je dostupan na zvaničnom sajtu konferencije, gdje je objavljen i zbornik radova, čime će rezultati konferencije postati trajno dostupni široj stručnoj i naučnoj javnosti. Fakultet za menadžment Herceg Novi izražava zahvalnost svim učesnicima, recenzentima, partnerima i sponzorima koji su doprinijeli visokom kvalitetu ovogodišnje konferencije i stvaranju podsticajnog okruženja za razmjenu znanja. Već sada se sa entuzijazmom najavljuje COAST 2026, uz uvjerenje da će konferencija nastaviti da raste, okuplja još veći broj učesnika i bude snažan podsticaj razvoju nauke, inovacija i održivog razvoja u regionu.

Pripremila:
Katarina Jablan

Funded by
the European Union

08

GIRLS IN SCIENCE CLUB

Podrška rodnoj ravnopravnosti u nauci i istraživanju

Fakultet
ZA MENADŽMENT
— — —
HERCEG NOVI

Girls in Science Club predstavlja novu i značajnu inicijativu pokrenutu na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom, u okviru međunarodnog Erasmus+ projekta GEAR – Gender Equality in Academia and Research. Ovaj studentski klub osnovan je sa ciljem da pruži podršku studentkinjama, ali i svim studentima koji prepoznaju važnost rodne ravnopravnosti, te da doprinese većem uključivanju žena u nauku, istraživanje i STEM/STE(A)M oblasti. Klub se zasniva na ideji da jednake šanse u obrazovanju i istraživanju doprinose kvalitetnijoj nauci, inovacijama i održivom razvoju društva.

Erasmus+ projekat GEAR je međunarodni projekat koji okuplja univerzitete i visokoškolske ustanove iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Litvanije, a koordinator projekta je Univerzitet Adriatik Bar. Projekat traje od 2024. do 2027. godine i usmjeren je na unapređenje rodne ravnopravnosti u akademskoj zajednici i istraživačkom radu. Poseban fokus stavljen je na povećanje broja žena u STEM i STE(A)M oblastima, kao i na stvaranje institucionalnih mehanizama podrške kroz edukaciju, mentorstvo i umrežavanje.

Potreba za osnivanjem Girls in Science Club-a jasno je uočljiva kada se sagledaju dostupni statistički podaci. Prema Global Gender Gap izvještaju, u Crnoj Gori samo oko 15% žena studira u STEM oblastima. Ovaj podatak ukazuje na izražen rodni disbalans i potrebu za sistemskim pristupom koji će podstaći djevojke i mlade žene da se odluče za karijere u nauci, tehnologiji, inženjerstvu i matematici. Razlozi za ovakvo stanje su višestruki i uključuju društvene stereotipe, nedostatak uzora, slabiju vidljivost žena u nauci, kao i ograničene mogućnosti za mentorstvo i profesionalni razvoj.

Girls in Science Club nastaje upravo kao odgovor na ove izazove. Klub ima za cilj da poveća vidljivost žena u nauci, osnaži studentkinje kroz edukativne i praktične aktivnosti, te da im pruži prostor za razvoj samopouzdanja, znanja i vještina. Kroz aktivnosti kluba, studentkinje dobijaju priliku da se povežu sa uspješnim ženama iz akademske zajednice, istraživačkih centara i biznisa, koje mogu poslužiti kao mentorke i uzori. Na taj način se gradi most između obrazovanja i profesionalne prakse, što je od ključnog značaja za budući razvoj karijera mladih žena.

Aktivnosti kluba obuhvataju organizaciju radionica i debata o rodnoj ravnopravnosti, nauci i ulozi žena u savremenom društvu. Posebna pažnja posvećena je mentorskim programima, u okviru kojih studentkinje imaju priliku da rade saiskusnim profesionalcima, razmjenjuju znanja i dobiju savjete za dalji akademski i profesionalni razvoj. Klub takođe podstiče realizaciju mini istraživačkih projekata i studentskih inicijativa, čime se mladim ljudima pruža prilika da steknu praktično iskustvo u istraživačkom radu.

Jedan od važnih aspekata djelovanja Girls in Science Club-a jeste i međunarodna dimenzija. Članovima kluba biće omogućeno učešće na međunarodnim konferencijama, seminarima i Erasmus+ događajima, što doprinosi razvoju interkulturalnih kompetencija i umrežavanju sa studentima i istraživačima iz drugih zemalja. Ovakva iskustva imaju višestruki značaj, jer omogućavaju razmjenu ideja, upoznavanje sa savremenim trendovima u nauci i istraživanju, kao i jačanje profesionalnih kontakata na evropskom nivou.

Važno je istaći da je članstvo u Girls in Science Club-u potpuno besplatno i otvoreno za sve studente i studentkinje Fakulteta za menadžment koji žele da doprinesu ovoj inicijativi. Klub promoviše inkluzivnost i zajedničko djelovanje, jer rodna ravnopravnost nije isključivo žensko pitanje, već društveno pitanje koje zahtijeva aktivno učešće svih. Prva orijentaciona radionica planirana je za novembar 2025. godine, a prijave su dostupne putem fakultetskog mejla i zvaničnih komunikacionih kanala.

Na kraju, važno je izraziti zahvalnost Erasmus+ programu, Evropskoj uniji, kao i svim partnerskim institucijama uključenim u projekat GEAR, koji su omogućili osnivanje Girls in Science Club-a. Ova inicijativa predstavlja značajan korak ka stvaranju ravnopravnijeg akademskog okruženja i pruža mladim ženama priliku da aktivno učestvuju u oblikovanju budućnosti nauke i istraživanja. Girls in Science Club nije samo studentski klub, već platforma za promjene, osnaživanje i izgradnju nove generacije liderki u nauci, menadžmentu i inovacijama.

Pripremila:
Katarina Jablan

09

POSJETA KINESKOG AMBASADORA

Ambasador Narodne Republike Kine u Crnoj Gori, Njegova Ekselencija Čen Sijufeng, sa saradnicima je u subotu, 27. septembra, posjetio Fakultet za menadžment Herceg Novi. Tokom srdačnog i prijateljskog susreta sa rukovodstvom, nastavnim i administrativnim osobljem, razgovarano je o mogućnostima produbljivanja saradnje u oblasti obrazovanja, nauke i kulture.

Dekan Fakulteta je u obraćanju zahvalila ambasadoru na ukazanoj časti i interesovanju za rad ustanove, te ga upoznala sa ključnim aktivnostima, trenutnim projektima i strategijom razvoja, posebno u segmentu internacionalizacije studijskih programa i jačanja veza sa kineskim univerzitetima. Predstavljena je vizija budućih zajedničkih inicijativa, koja obuhvata razmjenu studenata i nastavnika, zajedničke naučnoistraživačke projekte i programe koji povezuju akademsko znanje sa potrebama privrede.

Ambasador Čen Sijufeng je istakao da kineska ambasada prepoznaje značaj unapređenja saradnje u visokom obrazovanju i da će nastaviti da podržava projekte koji doprinose produbljivanju prijateljskih odnosa između Kine i Crne Gore. Posebno je naglasio važnost zajedničkih aktivnosti koje podstiču mobilnost mladih, učenje jezika i razmjenu kulturnih vrijednosti, kao temelja dugoročne saradnje.

Tokom posjete, ambasador je razgovarao i sa polaznicima kursa kineskog jezika, koji se realizuje u okviru „Kineske učionice“ na Fakultetu za menadžment. Studente je ohrabrio da nastave sa učenjem jezika i interesovanjem za kinesku kulturu, naglasivši da ovakvi programi djeluju kao most između dvije zemlje, doprinose međusobnom razumijevanju i otvaraju nove obrazovne i profesionalne prilike.

Posjeta ambasadora NR Kine Fakultetu za menadžment Herceg Novi predstavlja važnu potvrdu posvećenosti razvijanju bilateralne saradnje i dodatni podsticaj za dalje planiranje i realizaciju zajedničkih projekata u oblastima obrazovanja, kulture i nauke. Ona istovremeno učvršćuje ulogu Fakulteta kao otvorene, međunarodno orijentisane institucije, spremne da gradi partnerstva koja donose benefite studentima, nastavnicima i široj zajednici.

Pripremila:
Katarina Jablan

10 SUSTAINABLE BYTE

Podgorica, 27. oktobar 2025 — U prostorijama Fonda za inovacije Crne Gore potpisan je Ugovor o finansijskoj podršci za realizaciju projekta „SustainaBite: 3D štampanje hrane za lokalnu održivost“, koji se sprovodi kroz Program provjere inovativnog koncepta. Ovaj program ima za cilj da podrži razvoj novih ideja u ranoj fazi, prije njihovog punog komercijalnog plasmata, čime se podstiče inovativnost i preduzetništvo u Crnoj Gori.

Ugovor su potpisali direktorica Fonda dr Bojana Femić Radosavović, kao predstavnica institucije koja obezbjeđuje finansijsku podršku, te rukovodilac projekta doc. dr Mihailo Jovanović i v.d. dekan Fakulteta za menadžment prof. dr Irena Petrušić, u ime akademske zajednice. Time je formalizovana saradnja između Fonda za inovacije i Fakulteta za menadžment Herceg Novi, sa zajedničkim ciljem razvoja savremenih rješenja u oblasti hrane i održivog razvoja.

Projekat „SustainaBite“ usmjeren je na istraživanje načina na koje se 3D štampanje hrane može primijeniti u kreiranju lokalnih, održivih i prilagodljivih prehrambenih sistema. Kroz razvoj i testiranje prototipa, planirano je ispitivanje različitih sastava namirnica, mogućnosti prilagođavanja specifičnim nutritivnim potrebama i potencijala za primjenu u ugostiteljstvu, turizmu i javnim ustanovama.

Fakultet za menadžment Herceg Novi ovim projektom dodatno potvrđuje svoju posvećenost inovacijama, održivom razvoju i primjeni naprednih tehnologija u oblasti menadžmenta i preduzetništva. Učešće u projektu pruža studentima priliku da kroz praktičan rad steknu nova znanja i vještine, ali i da doprinesu razvoju konkretnih rješenja koja mogu imati dugoročan uticaj na lokalnu zajednicu i širu privredu.

Pripremio:
Miodrag Jablan

ERASMUS+ RAZMJENA

TRI MJESECA U LJUBLJANI: KATARININO ERASMUS+ ISKUSTVO

Studiranje u inostranstvu često djeluje kao dalek i pomalo zastrašujući korak, ali upravo takva iskustva najviše mijenjaju pogled na svijet i sebe. Katarina Jablan provela je tri mjeseca na Erasmus+ razmjeni u Ljubljani, gdje je, uz nova znanja i obaveze na fakultetu, otkrila novi ritam života, drugačiju akademsku kulturu i niz prilika koje se otvaraju kada se izade iz zone komfora. U intervjuu za naš studentski časopis govori o svom svakodnevnom životu u Sloveniji, izazovima sa kojima se suočila i savjetima za sve koji razmišljaju da se prijave na sličan program.

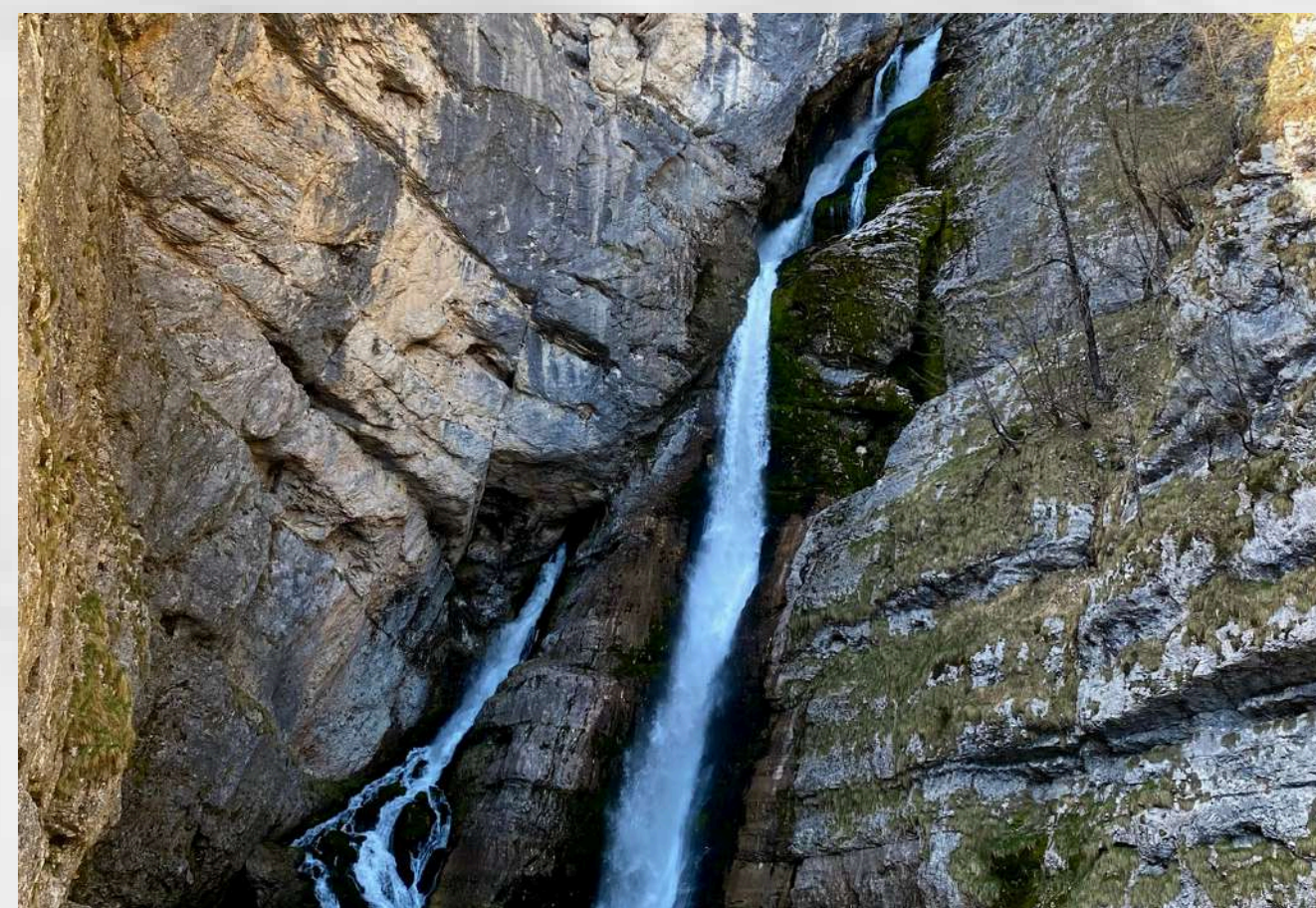
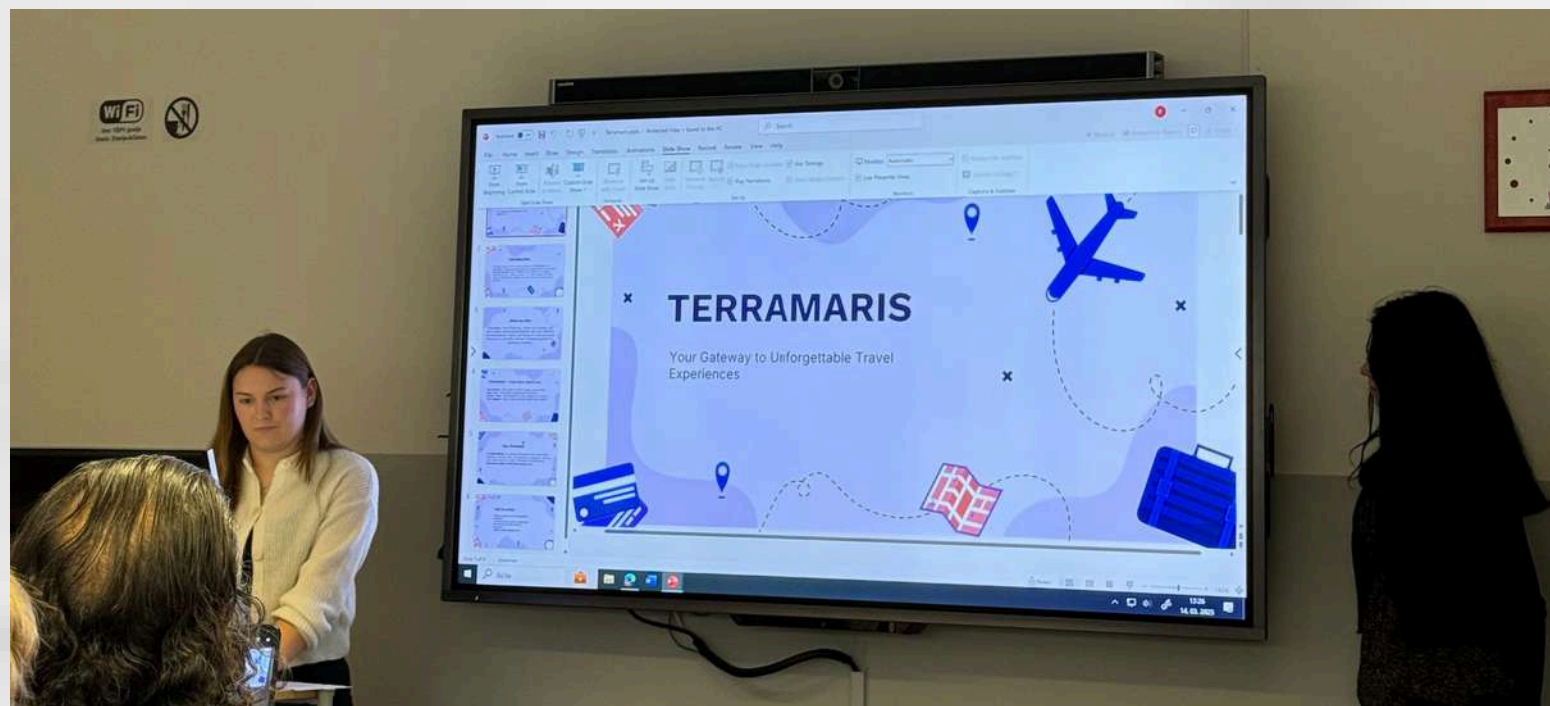

Katarina, šta te je najviše iznenadilo kada si stigla u Ljubljanu – nešto što nisi očekivala ni nakon svih priprema?

Pa prvo me iznenadila sredina, sličnost sa našim ljudima. Izaćiće vam u susret i otvoreni su da vam pomognu. Nije mi bilo potrebno mnogo vremena da se prilagodim novoj sredini. Još jedna stvar koja je ostavila pozitivan utisak na mene je koliko je sve čisto, uredno, uređeno. Nigdje na ulici ne možete da pronađete bačeni papirić. Sve je nekako blizu i povezano. Svuda stignete jednim autobusom. Iskreno, nijesam očekivala da ću toliko brzo uspjeti da se prolagodim novom samostalnom studentskom životu. Drugačije je kada ne živite u gradu u kojem studirate. Osjetila sam čar studiranja u inostranstvu. Ali što bi se reklo, svuda podi kući dodi.

Kako je izgledao jedan tvoj tipičan dan na razmjeni, od prvog predavanja do večernjeg druženja ili učenja?

Dani su mi bili baš raznoliki. Predavanja su većinom bila ujutru, tako da smo popodne imali slobodno. Brzo sam se sprijateljila sa dvoje studenata sa našeg univerziteta, Ivom i Lukom. Po cijele dane smo provodili zajedno. Dakle ujutru predavanja, poslije toga odemo na ručak pa je ostatak dana bio raznolik. Obilazili smo znamenitosti u Ljubljani, ali i šire. Uspjeli smo da posjetimo i Trst, koji je prelijep, Bled, a ja sam bila i do Beča. Ako bismo ipak odabrali da ostanemo u Ljubljani, pored rijeke bismo pili kafu i uživali u ljepotama Ljubljane. Uveče bismo izašli sa ostalim studentima i družili se, imali GAME NIGHTS ili MOVIE NIGHTS. Išli smo i na košarkaške i fudbalske utakmice, kafanske kvizove, tako da smo iskusili sve.

Po čemu se način rada i odnos profesora prema studentima u Ljubljani razlikuju od onoga na našem fakultetu?

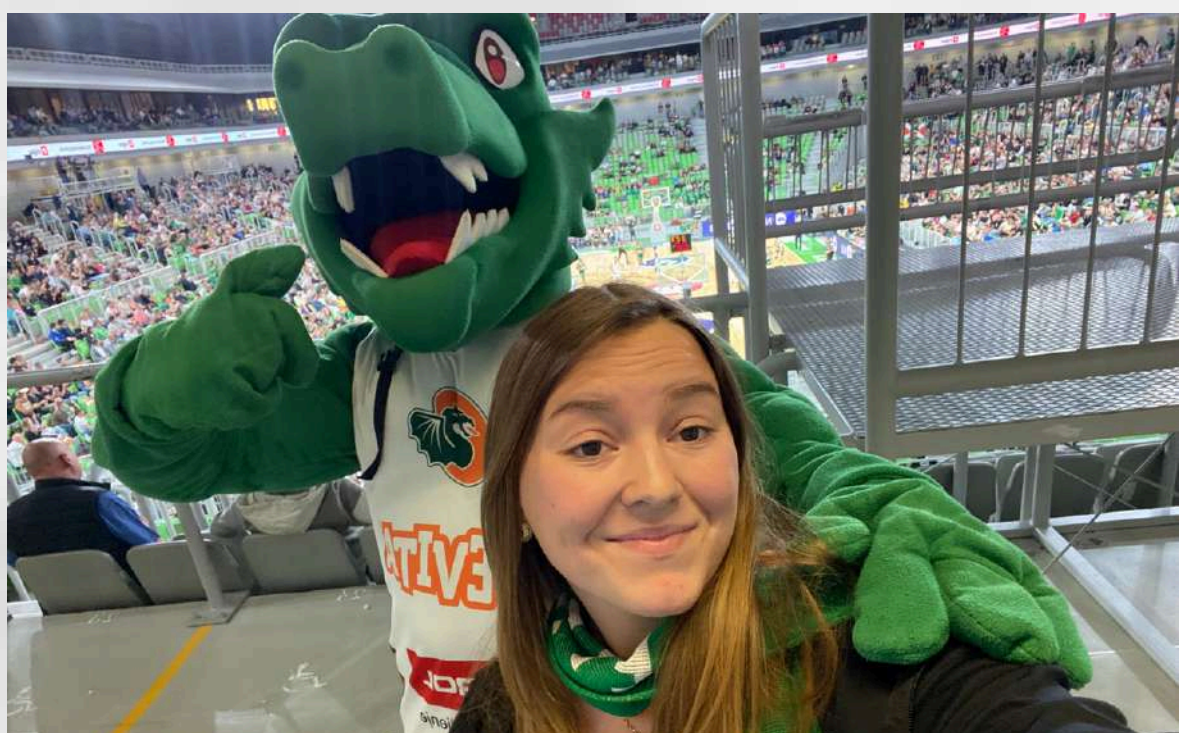
Mogu reći da su predavanja bila dosta drugačija nego kod nas. Sve se odigravalo kroz igru i zanimljive priče i prezentacije, da nijeste bili svjesni da ste na predavanju, a informacije su vam ostajale glavi. Baš iz tog razloga što se radilo kroz primjere iz svakodnevnog života i igru. Svako predavanje bismo na kraju imali prezentaciju iz oblasti koje smo radili. Iskreno, bilo je malo zahtjevno ali smo se zaista izvještali u pravljenju prezentacija i CANVI, sa kojom smo se prvi put susreli.

Koji ti je trenutak bio najizazovniji tokom ta tri mjeseca i šta si iz njega naučila o sebi?

Vjerovatno praćenje predavanja na mom matičnom fakultetu paralelno sa predavanjima u Ljubljani. Kada sam se vratila čekalo me je 5 ispita da položim, ali vrijedilo je. Možda i što je to prvi put da sam na duži vremenski period bila daleko od kuće. Na momente je znalo da mi bude teško, ali su to bile neke slatke muke. Ne dobija se često prilika za ovakva putovanja, sticanje znanja i iskustvo.

Da li si tokom razmjene upoznala ljude koji su ti postali bliski prijatelji i kako su ta poznanstva uticala na tvoje iskustvo u Ljubljani?

Pored Ive i Luke, upoznala sam i studente iz Bosne i Hercegovine, sa kojima sam isto postala baš bliska. Pošto su Iva i Luka bili na kraćoj razmjeni, od dva mjeseca, treći mjesec sam ostala sama. Postala sam član grupa u kojima su studenti sa cijeloga Balkana. U Ljubljani se organizuje svake godine “Put uz žicu”, riječ je o najpopularnijoj i najvećoj sportsko-rekreativnoj manifestaciji u Sloveniji. Prijavila sam se i mogu vam reći da je to bila najbolja odluka koju sam mogla da donesem. Tu sam upoznala studentice iz Srbije sa kojima sam odmah kliknula i provela ostatak svoje razmjene sa njima. Što u izlascima, što na planinarenjima. I dalje smo u svakodnevnom kontaktu i uskoro ću, ja se nadam, da opet odem do Ljubljane, ali ovoga puta turistički, da ih posjetim.

Šta bi poručila studentu koji razmišlja o Erasmus razmjeni, ali ga koče strah, finansije ili izlazak iz zone komfora?

Da je vrijedno da se ode. Biće naravno prilika gdje ćete sebi reći “Zašto sam otišla”, “Šta je meni ovo trebalo”, ali na kraju dana su ipak najbitnije uspomene, iskustva i prijateljstva koja sa sobom nosite. To vam niko ne može oduzeti.

Kada bi mogla u jednoj rečenici da sažmeš svoje Erasmus iskustvo – kako bi ono glasilo?

Zaključila bih ga sa: „Najvrijednija putovanja nisu ona na kojima samo mijenjamo grad, već ona na kojima mijenjamo sebe.“

Pripremio:
Igor Baltić

12 LJUBLJANA SCHOOL OF BUSINESS FOR THE EECME CONFERENCE 2025.

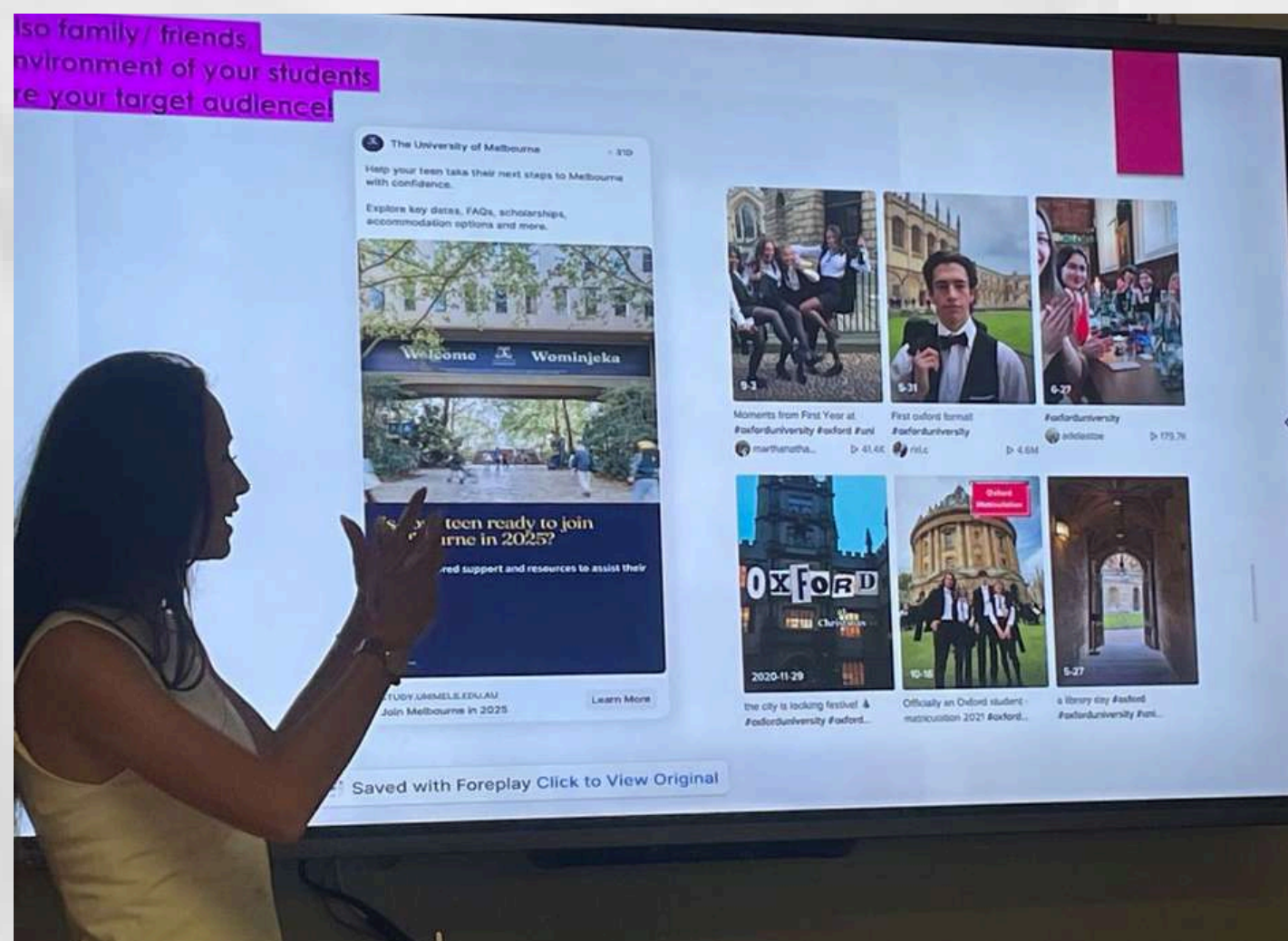
U savremenom poslovnom i akademskom okruženju, razmjena znanja i međunarodna saradnja predstavljaju ključne pokretače razvoja. Upravo u tom duhu, Esma Otović je imala priliku da učestvuje na prestižnoj EECME Conference 2025, održanoj u organizaciji Ljubljana School of Business u Ljubljani. Konferencija je okupila stručnjake, istraživače i praktičare iz oblasti ekonomije, menadžmenta i preduzetništva, pružajući platformu za razmjenu ideja, savremenih istraživanja i inovativnih poslovnih praksi. Učešće na ovom međunarodnom događaju predstavlja značajan korak u profesionalnom i akademskom razvoju, ali i doprinos jačanju regionalne i evropske saradnje.

Imali smo veliko zadovoljstvo i izvanredno iskustvo da se okupimo i diskutujemo sa cijenjenim kolegama, studentima, donosiocima odluka i predstavimo naš Fakultet za menadžment Herceg Novi – Jadranski univerzitet Bar, Crna Gora, kroz radionicu i prezentaciju pod naslovom „Uloga i snaga digitalnog marketinga u akademskom i profesionalnom životu“, koja je odabrana od strane Ljubljana School of Business za #EECME konferenciju 2025. Visoka škola za poslovne vede / Ljubljana School of Business.

Ova interaktivna radionica istakla je važnost digitalnog marketinga u profesionalnom životu učesnika, sa posebnim fokusom na njegovu ulogu u promociji visokih obrazovnih institucija. Radionica je bila namijenjena akademskom osoblju i profesionalcima iz različitih oblasti – uključujući univerzitetske profesore, donosiocima odluka i poslovne stručnjake. Sastanak je omogućio istraživanje sve većeg uticaja digitalnih medija na vidljivost, ugled i promociju univerziteta i obrazovnih programa.

EASTERN EUROPEAN CONFERENCE ON MANAGEMENT AND ECONOMICS pod nazivom „Rethinking Growth – Strategies for Resilient Economies in a Globalized World“ i International Staff Week 2025 organizovani su od strane Ljubljana School of Business, pod vodstvom cijenjene dr. Katarine Aškerc Zadravec, Erasmus program menadžerke Špele Pregl, uz učešće profesora iz 12 različitih zemalja uključujući Portugal, Kolumbiju, Gruziju, Crnu Goru, Albaniju, Srbiju, Ukrajinu, Azerbejdžan, Poljsku, Butan, Indiju, Bosnu i Hercegovinu i Sloveniju. Konferencija je započela obraćanjem Marka Bohaneca – stručnjaka za digitalnu transformaciju, a pozdravili su nas Nargiz Hajiyeve – direktorica Odjeljenja za organizaciju naučnih aktivnosti Azerbejdžanskog državnog univerziteta za ekonomiju (UNEC) i gospodin Sekulić sa našeg Univerziteta Adriatic Bar Crna Gora, dekan Fakulteta za poslovanje i turizam Budva.

Bilo je ovo vrlo produktivno okupljanje, gdje smo imali priliku diskutovati o uticaju tehnološkog razvoja u novom svjetskom poretku na ekonomiju, akademsku zajednicu, obrazovanje i društveni život. Ova #EECME konferencija bila je izvor inspiracije za razmjenu znanja, sintezu različitih perspektiva, razmišljanje o digitalizaciji i pronalaženje novih tema za istraživanja.

Želimo zahvaliti svima koji su doprinijeli, posebno dr. Katarini Aškerc kao energičnoj i kreativnoj moderatorici, našoj dekanki prof. dr. Ireni Petrušić sa Fakulteta za menadžment Herceg Novi na podršci, te našim vrijednim profesorima i studentima.

Pripremila:
Esmā Otović

KONYA, TURSKA | ERASMUS+ HAWKING PROJEKT

U okviru HAWKING projekta (Erasmus+, br. 101128741) održan je Transnacionalni Projektni Sastanak na Univerzitetu Necmettin Erbakan (Konja, Turska).

U nastavku, Esma Otović će nas provesti kroz ključne aktivnosti i iskustva sa Transnacionalnog projektnog sastanka održanog u okviru Erasmus+ projekta HAWKING, koji je realizovan na Univerzitetu Necmettin Erbakan u Konji (Turska). Tokom razgovora, Esma će govoriti o sadržaju višednevnog sastanka, koji je obuhvatio pregled i detaljnu prezentaciju dosadašnjih aktivnosti svih projektnih partnera, planiranje narednih faza rada, kao i značajne studijske posjete. Poseban fokus biće stavljen na posjetu instituciji SOBE, centru za osobe sa posebnim potrebama s naglaskom na podršku osobama sa autizmom, kao i na posjetu organizaciji SIA, koja pruža podršku studentima u pripremi i realizaciji projekata. Kroz pitanja i odgovore, imaćemo priliku da saznamo više o značaju ovih aktivnosti, stečenim iskustvima i doprinosu projekta unapređenju inkluzivnog obrazovanja i međunarodne saradnje.

Kako biste opisali vaše iskustvo u Konyi?

Na sastanku sam učestvovala kao dio delegacije sa našeg Fakulteta. Konya je zaista inspirativan grad, mjesto koje je bilo dom mnogim civilizacijama. Bilo je veoma prijatno razmjenjivati mišljenja o projektu sa profesorima sa naših partnerskih institucija i kolegama. Susreti sa stručnjacima iz Kipra, Bosne, Portugala, Slovenije, Turske i drugih zemalja, ne samo da su nam proširili vidike, već smo imali i “brainstorming” o tome kako digitalna transformacija i umjetna inteligencija utiču na budućnost obrazovanja i kako je već oblikuju – jedno od najvažnijih pitanja našeg vremena.

Zajedno sa partnerskim univerzitetima, korak po korak, implementiramo projekat uključujući digitalnu transformaciju u naše fakultete, a ovo okupljanje je istovremeno bilo i inspiracija za buduće projekte.

Lično, moj doktorski istraživački rad „Transformativna moć digitalizacije u obrazovnom sektoru u zemljama Zapadnog Balkana u 21. vijeku“ nastaviću kao stipendista na Lodz University of Technology u Poljskoj od drugog semestra. U tom kontekstu, ovo okupljanje predstavlja dragocjeno iskustvo koje ću uključiti u svoj doktorski rad.

Zajedno uživamo u razmjeni znanja i iskustava i sa posebnom radošću dijelimo ove uvide sa našim studentima na nastavi.

Kakav jedinstveni most izmedju turske i crnogorske kulture mozete donijeti HAWKING PROJEKTU?

HAWKING je praktičan i inspirativan projekat koji uključuje digitalizaciju obrazovanja. Konya je grad u kojem se nalaze dva velika univerziteta koji primaju studente iz cijelog svijeta i posjeduju naučne i tehnološke institute, nudeći mogućnost rada u kreativnom okruženju sa najsavremenijom tehnologijom. S obzirom na temu digitalizacije i globalnog svijeta, univerziteti sada mogu zajedno provoditi projekte digitalnim putem; studenti iz Crne Gore i Turske mogu učestvovati u razmjeni i zajedničkom stvaranju projekata, te ih digitalno prezentovati i implementirati. U tom kontekstu, spajanje kulture obrazovanja i tehnologije doprinosi dugoročnom širenju naših vidika, kako za studente, tako i za profesore, te će značajno podržati našu viziju podizanja fakulteta na najviši nivo.

Kako HAWKING projekat konkretno olakšava pristup visokom obrazovanju studentima sa invaliditetom i drugim ranjivim grupama?

HAWKING projekat možemo opisati kao inicijativu koja ima za cilj uklanjanje prepreka za studente sa invaliditetom. U tom smislu, digitalna okruženja se redizajniraju uzimajući u obzir potrebe studenata sa invaliditetom – na primjer, uređuju se studentski portali i sistemi studentske službe, a univerzitetske biblioteke se prilagođavaju prema njihovim potrebama. Poseban naglasak stavlja se na digitalne biblioteke, digitalnu registraciju i digitalnu nastavu.

Svi portali i programi koji će biti implementirani razvijaju se s prioritetom na pristupačnost za studente sa invaliditetom. U tom kontekstu, možemo reći da problem nije u studentima, već u sistemu – kada se sistem ponovo transformiše, sve prepreke nestaju. HAWKING je, stoga, projekat koji omogućava i istraživačima i studentima da aktivno doprinose društvu i stvaranju inkluzivnijeg obrazovnog okruženja.

Konya u tri riječi: Inkluzivna, inspirativna i transformativna + Svijet ukusa (Svakako, ovo je regija u Turskoj u kojoj se pronalaze najukusnija i najtradicionalnija jela.)

PRIPREMILA:
KATARINA JABLAN

14 V PMC REGIONALNI MARKETING CHALLENGE

SREBRNA MEDALJA ZA NAŠE STUDENTE!

Veliki uspjeh za studente Fakulteta za menadžment iz Herceg Novog koji su osvojili drugo mjesto na prestižnom V PMC Regionalnom Marketing Challenge-u, održanom u Beogradu!

Na takmičenju, koje je okupilo 25 timova iz cijelog regiona, naši studenti – Elena Savić, Marija Mrvić, Bojana Mijanović, Igor Simović i Miodrag Jablan – kreirali su inovativnu marketing strategiju za kompaniju Gold gondola Zlatibor, fokusirajući se na privlačenje turista iz Azije. Njihov projekat, bogat kreativnim idejama i praktičnim rješenjima, impresionirao je stručni žiri i donio im zasluženno srebro!

Naši studenti su se posebno istakli kreativnim idejama i praktičnim rješenjima, koja su impresionirala stručni žiri u sastavu Bojana Božanić – direktorka Gold gondola, Jelena Komazec – šef sektora za operativne poslove, Mina Smiljanić – projektni menadžer i Jelena Ružić, asistent. Njihov rad predstavlja primjer kako mladi lideri mogu doprinijeti razvoju regionalnog turizma i jačanju brenda na međunarodnom tržištu.

25 timova iz regije učestvovalo je u petom regionalnom marketinškom izazovu koji je organizovao Fakultet za upravljanje projektima i inovacijama u Beogradu.

Koncept rebrendiranja Gold Gondola zasnovan je na fuziji istočne i zapadne kulture, a fokus je na azijskom tržištu, objašnjava studentica Elena Savić.

ELENA SAVIĆ, STUDENTICA

Kapiten tima, Elena Savić, izjavila je:

"Učešće na ovom takmičenju bilo je nevjerovatno iskustvo za mene i moj tim. Velika je čast raditi na realnom projektu i kreirati strategiju za novo tržište."

Zahvaljujemo se mentorima, profesoru Draganu Klariću i asistentkinji Esmi Otović, na podršci i znanju koje su prenijeli našem timu. Ovo priznanje je još jedan dokaz kvaliteta obrazovanja na našem Fakultetu i potencijala naših studenata!

MIODRAG JABLAN, STUDENT

– Odlučili smo se fokusirati na to, napraviti anketu i sve to, ali i kreirati program koji bi pratio sve to, kako bismo mogli razumjeti šta bi ih kao kolektiv najviše privuklo da dođu kod nas. U ta tri mjeseca smo odlučili kako ćemo sami kreirati program, u drugom mjesecu smo pogledali kako da ga implementiramo, a u trećem mjesecu smo počeli da ga implementiramo i vidjeli smo šta tačno želimo od njega – rekao je.

ESMA OTOVIĆ, MENTORICA

– Najveći izazov je razumjeti specifične navike azijskih turista. Morate znati šta očekuju od vas, šta nudite i morate imati dobru strategiju. Dakle, očuvanje autentičnosti destinacije bio je još jedan izazov – riječi su Esme Otović.

ODRŽAN KICK OFF SASTANAK POVODOM ERASMUS+ PROJEKTA GEAR

Na Fakultetu za menadžment Herceg Novi, Univerziteta Adriatik Bar, u ponedjeljak i utorak, 26. i 27. februara, održan je kick-off sastanak Erasmus+ projekta GEAR – Gender Equality in Academia and Research. Ovim sastankom zvanično je započeta realizacija trogodišnjeg međunarodnog projekta usmjerenog ka unapređenju rodne ravnopravnosti u visokom obrazovanju, nauci i istraživanju.

Tokom dvodnevnog radnog sastanka učesnici su analizirali postojeće stanje u oblasti rodne jednakosti, sa posebnim fokusom na akademski i istraživački sektor. Razmatrani su ključni izazovi sa kojima se suočavaju institucije visokog obrazovanja u regionu Zapadnog Balkana, kao i mogućnosti za sistemsko unapređenje politika i praksi koje se odnose na rodnu ravnopravnost. Poseban akcenat stavljen je na planiranje narednih projektnih aktivnosti, organizaciju radnih paketa, kao i definisanje dinamike budućih sastanaka, radionica i obuka.

Cilj Erasmus+ projekta GEAR jeste unapređenje kvaliteta i jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju kroz adresiranje društvenih pitanja koja proizilaze iz rodne nejednakosti u obrazovanju, nauci i radu. Projekat je osmišljen kao podrška institucijama i organizacijama u razvoju inkluzivnih politika, sa posebnim fokusom na osnaživanje i veću uključenost žena koje su nedovoljno zastupljene u akademskom i istraživačkom okruženju.

GEAR projekat ujedno doprinosi jednom od ključnih prioriteta Evropske komisije za Zapadni Balkan – održivom razvoju i zapošljavanju. Kvalitetno i inkluzivno obrazovanje prepoznato je kao temelj za ekonomski rast, društveni razvoj i suočavanje sa izazovima poput nezaposlenosti i neusklađenosti vještina sa potrebama tržišta rada. Ulaganjem u ljudski kapital, znanje i preduzetništvo stvaraju se uslovi za dugoročni razvoj, smanjenje „odliva mozgova“ i tranziciju ka ekonomijama zasnovanim na znanju.

Konzorcijum projekta čine renomirane visokoškolske institucije i organizacije iz regiona i Evropske unije. Pored Fakulteta za menadžment Herceg Novi kao koordinatora, u realizaciji projekta učestvuju Univerzitet Vilniaus (Litvanija), Univerzitet u Mariboru (Slovenija), Univerzitet Crne Gore, Nezavisni univerzitet Banja Luka i Univerzitet u Tuzli (Bosna i Hercegovina), Univerzitet Singidunum (Srbija), kao i organizacije GirlThing Tuzla, Socio-ekonomski centar Crne Gore i Western Balkan Institute iz Srbije.

Predviđeno trajanje projekta je tri godine, a završetak realizacije planiran je za 30. novembar 2026. godine. Očekuje se da će projekat GEAR ostaviti značajan doprinos razvoju rodno osjetljivih politika i praksi u visokom obrazovanju i istraživanju, kao i dugoročne pozitivne efekte na društveni i ekonomski razvoj regiona.

Projekat GEAR finansiran je sredstvima Evropske unije kroz program Erasmus+ (Grant 101129408). Izneseni stavovi su isključivo stavovi autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije.

Pripremila:
Katarina Jablan

GRADSKA MUZIKA I MAŽORETKE HERCEG NOVI

INTERVJU I REPORTAŽA O EVROPSKOM PRVENSTVU I
MAŽORET KLUBU LILI HERCEG NOVI

Trening koji ne poznaje odmor

Za mnoge takmičare put do Evropskog prvenstva počinje mjesecima ranije. Dvorane se pune ritmom, udarcima patika o pod i stalnim ponavljanjem koreografija. Umor se gomila, ali motivacija raste.

„Pripreme traju mjesecima. Ponekad treniramo i po četiri sata dnevno, pogotovo pred samo takmičenje“,

kaže 17-godišnja kapitenka jednog od timova dok pomno prati svoje suigračice kako se zagrijavaju iza pozornice. „Najteže je zadržati fokus kad osjetiš umor, ali treneri nas tada najviše guraju naprijed.“

Jedna od osoba koje taj proces poznaje bolje nego iko je Ljiljana Porobić, trener, koreografkinja i vlasnica Mažoret kluba LILI Herceg Novi. U mažoret plesu je od 1976. godine, a školovala se u Zagrebu gdje je završila Trenersku školu za trenere mažoret sastava 2006. godine. „Ovo nije samo sport – ovo je stil života,“ objašnjava Porobić. „Koreografija se ne radi preko noći. Svaki detalj — od muzike i rekvizita, do formacija i izraza lica — mora biti savršeno usklađen. To je ples koji zahtijeva preciznost, kondiciju, umjetnički izraz i timski duh.“

Organizacija u sjeni spektakla

Dok publika uživa, organizacioni tim vodi logističku bitku: raspored nastupa, rekviziti, komunikacija s

tehnikom, koordinacija žirija. Nema mjesta improvizaciji.

Žiri ocjenjuje tehniku, muzičku interpretaciju, sinhronizaciju, kreativnost i ukupni utisak. Svaki osmijeh,

svaki korak, svaki pokret batona nosi težinu.

Tradicionalna disciplina s bogatom istorijom

Mažoret ples ima dugu istoriju. Nastao je u Francuskoj u 18. vijeku, kada su djevojke s ukrašenim štapovima pratile vojne parade kako bi vojnicima uljepšale put na ratište. Uniforme su zadržale šarm tog razdoblja: šarene, okićene, svečane.

Početkom 20. vijeka mažoretke postaju dio urbanog zabavnog života, prateći gradske orkestre. Godine 1999. formira se Evropska mažoret asocijacija, koja okuplja tradicionalne mažoret timove iz deset evropskih zemalja. Tek tri najbolja sastava iz svake države dobiju priliku učestvovati na Evropskom prvenstvu. Danas je to sport s jasnim pravilima, jasno definisanom tehnikom i sve višim profesionalnim standardima. Dan kada sve dolazi na pozornicu.

Na dan takmičenja – organizovani haos. Dvorana bruji od uzbuđenja. Redaju se kategorije od kadeta do seniorki, solo, duo, trio i formacije. Dok jedan tim silazi s pozornice, drugi stoji spreman, dišući duboko kako bi smirili tremu.

Publika reaguje na svaki detalj: na višestruke okrete, sinhronizovane formacije i visoka bacanja batona. Kada se baton vine u zrak, tišina zavlada kao da cijela dvorana prestane disati — dok ne padne u savršenom hvatu, praćen eksplozijom aplauza.

„Taj osjećaj... to se ne može opisati,“ kaže jedna takmičarka neposredno nakon solo nastupa. „Na pozornici si samo ti, muzika i baton.“

LILI Herceg Novi – klub koji živi disciplinu i tradiciju

Mažoret klub LILI Herceg Novi osnovan je krajem 2013. godine. Već sljedeće — 2014. — prvi put učestvuje na Evropskom prvenstvu u Rumuniji i donose svoju prvu medalju.

Od tada do danas nastupili su na devet Evropskih prvenstava i sa svakog su se vratili sa odličjima:

4 zlatne, 12 srebrnih i 8 bronzanih medalja.

Ove godine, kada je domaćin bila Crna Gora, klub se takmičio u najvećem broju kategorija do sada — i osvojio sedam medalja, što je njihov rekord.

„Djevojke plešu s različitim rekvizitima — pomponi, štap ili mace — i prema tome biramo kategorije u kojima se takmičimo. Važno je prepoznati koje su kombinacije tokom godine bile najuspješnije,“ objašnjava Porobić.

Uz tehniku, djevojke u klubu uče i emotivnu pripremu: kako reagovati u nepredviđenim situacijama, kako ostati smiren na pozornici, kako izvući najbolje iz sebe i iz tima.

Ponos, suze i novi počeci

Nakon posljednjeg nastupa, emocije preplave dvoranu: smijeh, suze, zagrljaji. Roditelji fotografišu, treneri tješe ili slave, a takmičari razmjenjuju suvenire i uspomene s ekipama iz drugih zemalja.

„Ovo je više od medalje,“ kaže Porobić. „Ovo je nagrada za sve: za trud, prijateljstva, putovanja, smijeh, padove i uspone. I najljepše je gledati kako djeca kroz ovaj sport rastu kao osobe.“

Zaključak – sport koji postaje umjetnost

Mažoret sport danas je mnogo više od parade ili koreografije. On je disciplina koja razvija karakter, gradi tim, njeguje estetiku i povezuje tradiciju s modernim plesnim izrazom.

Evropsko prvenstvo pokazuje sve to u jednom danu: trenutak kada se mjeseci rada pretvaraju u umjetnost... a umjetnost u emociju koju pamtiš cijeli život.

Pripremila:
Mirjana Lijani

“MATURIRANJE” STUDENATA

PROSLAVA ZAVRŠETKA STUDIJA I NOVIH POČETAKA ZA NAŠE STUDENTE

U svečanoj i emotivnoj atmosferi Fakulteta za menadžment u Herceg Novom, održana je dodjela diploma koja je okupila diplomce svih nivoa studija – osnovnih, specijalističkih i magistarskih – zajedno sa njihovim porodicama, prijateljima i najbližima. Ovaj poseban događaj bio je prilika da se na dostojanstven način obilježi završetak jednog važnog akademskog puta, ali i da se proslavi trud, posvećenost i upornost koje su studenti ulagali tokom godina studiranja.

Svečanosti su prisustvovali profesori i rukovodstvo Fakulteta, koji su s ponosom ispratili svaki trenutak ovog značajnog dana, podsjećajući diplomce na vrijednost znanja, odgovornosti i profesionalne etike. Prisutne su bile i brojne zvanice koje su svojim dolaskom uveličale događaj i dale dodatnu težinu ovom važnom trenutku u životima naših studenata.

Dodjela diploma predstavlja simboličan završetak jednog životnog poglavlja, ali istovremeno označava i početak novih profesionalnih i ličnih izazova.

Čestitamo svim diplomcima na ostvarenim rezultatima i želimo im mnogo uspjeha, hrabrosti i zadovoljstva na njihovom daljem profesionalnom i životnom putu!

KONTAKT Tel. +382 31 332 900
E-mail: studentskiparlament@fm-hn.com
ADRESA Zemunska 143, Meljine 85 348 Herceg Novi

Pripremio:
 Baltić Igor

